

تحولات نرخ ارز، بدهی‌های خارجی و موازنه پرداخت‌ها در اسفندماه ۱۴۰۴

نرخ ارز

در اسفندماه سال ۱۴۰۴، نرخ دلار آمریکا در بازار غیررسمی ارز تحت تاثیر تداوم نااطمینانی‌ها در خصوص روابط سیاسی بین‌المللی، در روزهای نخست این ماه افزایش پیدا کرد، ولی با شروع جنگ رمضان و کاهش تقاضا برای اسعار خارجی، در نیمه دوم این ماه روند نزولی طی کرد. برآیند تحولات فوق در نهایت موجب شد، هر دلار آمریکا در بازار غیررسمی با نرخ متوسط ۱۵۶۸/۷ هزار ریال معامله شود که نسبت به بهمن‌ماه ۱۴۰۴، ۱/۰ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در این ماه نرخ فروش حواله و اسکناس دلار در بازار رسمی ارز به ترتیب با ۶/۱ و ۱/۱ درصد افزایش نسبت به بهمن‌ماه همان سال به ترتیب به رقم ۱۳۹۱/۲ و ۱۵۴۷/۳ هزار ریال رسید.

بدهی‌های خارجی (تعهدات بالفعل)

مانده بدهی‌های خارجی کشور در پایان اسفندماه سال ۱۴۰۴ حدود ۴/۶ میلیارد دلار بود که در مقایسه با پایان اسفندماه سال ۱۴۰۳، معادل ۵/۹ درصد کاهش نشان می‌دهد. از این میزان بدهی، ۶۴/۶ درصد (معادل ۳/۰ میلیارد دلار) به بدهی‌های کوتاه‌مدت و ۳۵/۴ درصد (معادل ۱/۶ میلیارد دلار) به بدهی‌های بلندمدت اختصاص داشت. بدین ترتیب، در پایان اسفندماه سال ۱۴۰۴ نسبت به پایان اسفندماه سال ۱۴۰۳، سهم بدهی‌های کوتاه‌مدت از کل بدهی‌های خارجی کشور، ۰/۹ واحد درصد افزایش یافت.

موازنه پرداخت‌ها

بر اساس برآوردهای مقدماتی، در سال ۱۴۰۴ حساب جاری ترازپرداخت‌های خارجی کشور از مازاد ۱۲/۴ میلیارد دلار برخوردار بود که نسبت به سال قبل از آن کاهش ۶/۳ درصدی نشان می‌دهد. طی این سال، ارزش صادرات نفتی علی‌رغم افزایش مقدار صادرات نفت، به دلیل کاهش قیمت نفت با کاهش ۱۲/۸ درصدی روبرو شد. همچنین ارزش صادرات غیرنفتی نیز ۵/۷ درصد کاهش یافت. ارزش واردات کالا نیز علی‌رغم افزایش وزن واردات گمرکی در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال قبل از آن (به عنوان مهم‌ترین جزء تشکیل‌دهنده واردات کالا)، ۱۲/۱ درصد کاهش یافت. مجموعه عوامل فوق، در نهایت موجب شد مازاد حساب کالا با کاهش ۱/۹ درصدی به ۲۶/۳ میلیارد دلار برسد. در حوزه خدمات، در سال مورد بررسی نسبت به سال قبل از آن، ارزش صادرات و واردات خدمات به ترتیب ۳۱/۰ و ۳/۸ درصد کاهش یافت. کاهش ارزش صادرات خدمات در حوزه‌های "حمل و نقل" و "مسافرت"، عمده‌ترین دلایل کاهش کل ارزش صادرات خدمات طی این دوره بودند. در سمت واردات خدمات، اگرچه ارزش خدمات در حوزه "حمل و نقل" با کاهش روبرو بود، ارزش واردات خدمات "مسافرت" افزایش یافت. برآیند تحولات مذکور در نهایت افزایش ۲۳/۷ درصدی کسری حساب خدمات را طی دوره مورد بررسی رقم زد. در سال ۱۴۰۴ نسبت به سال قبل از آن، کسری حساب درآمد افزایش پیدا کرد. طی همین دوره، خالص حساب سرمایه حدود ۱۹/۶ میلیارد دلار بدهکار گردید که در مقایسه با سال قبل از آن، ۵/۳ درصد کاهش نشان می‌دهد. بدهکاری حساب سرمایه (منفی بودن خالص حساب سرمایه) طی سال ۱۴۰۴ ناشی از افزایش خالص مطالبات اشخاص و نهادهای مقیم از دنیای خارج می‌باشد.